

Planerade cykelfrämjande åtgärder 2021-2023

Inledning

I enlighet med Cykelplan Stockholm 2012 och med beaktande av Strategi för ökad cykling i Stockholms stad genomför trafikkontoret under 2020 och framåt stora insatser för att öka andelen och antalet cyklister och göra det enklare och säkrare att cykla i hela staden. I den här bilagan beskrivs närmare arbetet med investeringar och reinvesteringar i cykelinfrastruktur för perioden 2021-2023.

Genom investeringar i utbyggnad av pendlingsstråk och andra säkra cykelvägar i hela staden, genom reinvestering och satsningar på drift och underhåll skapas och upprätthålls ett väl fungerade och sammanhängande cykelvägnät med god framkomlighet och hög trafiksäkerhet. Även andra insatser, som exempelvis cykelparkeringar, vägvisning, anpassning av enkelriktade gator för dubbelriktad cykling och att skapa trygga skolvägar, har betydelse för att öka andelen cyklister och göra det enklare och säkrare att cykla, för såväl befintliga som tillkommande cyklister.

De senaste årens satsningar börjar nu ge effekt och uppmärksammas såväl nationellt som internationellt.

Trafikkontorets mätningar visar på en långsiktigt uppåtgående trend för cyklingen i Stockholms stad. De senaste 15 åren har antalet cykelpassager i innerstadssnittet ökat med 98 %. I augusti 2019 uppmättes i ett flertal mätpunkter de högsta mätvärdena sedan de fasta stationerna installerades. Av den tillgängliga olycksstatistiken går det inte att utläsa att utvecklingen av antalet omkomna och allvarligt skadade i cykelolyckor skulle följa ökningen av cykelflödena. Åren 2018-2019 var det ingen cyklist som omkom i Stockholmstrafiken.

I stadens årliga medborgarenkät framgår att 66 % av de tillfrågade Stockholmarna tycker att det stämmer att *det på det hela taget är lätt att ta sig fram i Stockholm på cykel*. Endast 3 % svarar att det inte stämmer alls.

Investeringar i cykelfält och cykelbanor

Trafikkontoret slutförde 2018 satsningen att investera en miljard kronor i cykelinfrastrukturåtgärder mellan åren 2012 och 2018. Runt 10 km nya och breddade cykelbanor har byggts per år kombinerat med ett stort antal mindre framkomlighets- och trafiksäkerhetsåtgärder. Merparten av de högst prioriterade åtgärderna i cykelplanen har genomförts, och bidragit till ett mer sammanhängande cykelnät med högre standard. Cykeln börjar få status som eget trafikslag och har fått högre prioritet genom att bland annat ges större relativt utrymme på flera centrala gator och broar. Cykelplanen ses nu över för att öka ambitionen ytterligare och anpassa planen till förändringar av lagstiftningen kring cykling, stadsutveckling och innovationer på området.

Det finns ett fortsatt behov av att både åtgärda saknade länkar och förbättra befintlig infrastruktur. Under perioden 2019-2022 ska ytterligare 1 miljard kronor investeras i cykelinfrastrukturåtgärder för att underlätta vardagscykling i bred bemärkelse. Även fortsättningsvis kommer ett huvudsakligt fokus vara på pendlingsnätet för cykel, men ett ökat utrymme ges för åtgärder på huvud- eller lokalstråk som utgör kopplingar till målpunkter som skolor, idrottsplatser och handel. Kontoret arbetar kontinuerligt med att identifiera angelägna åtgärder, prioritera mellan dessa och påbörja utredningar utifrån inriktningen.

I arbetet med prioritering av åtgärder bör ambitionen även vara att balansera upp urvalet med försök och enklare effektiva lösningar med god måluppfyllelse. Genomförda innovativa projekt som Pilotplats cykel på Götgatan och Kungsholms strand bör kunna följas av fler i samma anda, bland annat för att skaffa ny kunskap och ha beredskap för omvärldsförändringar som ställer nya krav på infrastrukturen.

Kontoret fortsätter utveckla formerna för erfarenhetsåterföring och rutiner för uppföljning och utvärdering. En utmaning är att hantera de ökade driftskostnader som blir följderna av en fortsatt

kraftig utbyggnad av cykelinfrastrukturen i kombination med en hög ambitionsnivå för trafiksäkerhet och framkomlighet året runt.

Trafikkontoret har de senaste åren byggt upp en tydligare projektinriktad organisation för investeringar i bland annat cykelinfrastruktur. Erfarenheterna och den samlade kunskapen från arbetet med den förra cykelmiljarden ger kontoret ett bra utgångsläge för den fortsatta investeringsplaneringen och utbyggnaden. För 2021-2022 är en del av miljarden ännu inte fördelad, vilket kommer innebära vissa utmaningar vad gäller kontorets tid och resurser.

Att planera för, utreda och bygga cykelinfrastruktur i en storstad som Stockholm innebär i normalfallet fleråriga projekt, i genomsnitt 3-4 år. Flera av de projekt som pågår inom ramen för cykelmiljarden 2019-2022 kommer således ha en genomförandetid som sträcker sig in i perioden efter 2022. Detta, tillsammans med en ökning av cykeltrafiken och ett fortsatt stort fokus på bland annat trafiksäkerhet och trygghet gör att kontoret räknar med ett fortsatt behov av tillräckliga medel för cykelinvesteringar för 2023 och framåt.

Kommentarer till tabellerna

I **tabell 1** – projekt för utredning, projektering och planerat genomförande, listas projekt som finns inrymda i kontorets budget för de aktuella åren, med 229,2 mnkr för 2021 och med inriktning för 2022, 240,6 mnkr och 2023, 102,8 mnkr, liksom vissa projekt i utredningsskede som ännu inte skrivits fram till inriktningsbeslut i trafiknämnden.

I början av perioden tas merparten av budgetutrymmet upp av ett par olika kategorier projekt. Dels projekt som 2020 är i genomförandeskede, och som beräknas avslutas under 2021-22, som Vasagatan. Dels konstbyggnadsprojekt med tidigaste byggstart 2021, som Cykeltunnel Fruängsbanan och kajbreddning längs Riddarholmskanalen.

2022-2023 är sammanlagt 304 mnkr ofördelade. Delar av detta utrymme kommer användas av projekt med inriktningsbeslut, som Bällsta bro, Västberga Allé, Mariebergsgatan och Engelbrektsgränd, och delar av projekt i utredningsskede med planerade inriktningsbeslut under 2020. Utöver dessa planerar trafikkontoret att initiera ytterligare utredningar av angelägna cykelåtgärder med planerat genomförande 2021-2023.

Omprioriteringar kan komma att bli nödvändiga då i dagsläget okända faktorer kan påverka projektens framdrift.

I **tabell 3 och 4** listas övriga cykelåtgärder. Här redovisas bland annat läget vad gäller mindre punktåtgärder för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet och arbetet med att anlägga cykelparkeringsplatser.

Reinvestering

Inom ramen för investeringar i cykelplanen avser trafikkontoret avsätta 20,0 mnkr årligen mellan 2021-2022 och 10 mnkr 2023 för reinvestering på cykelvägnätet, se **tabell 2**. Standardhöjande åtgärder i form av framför allt beläggningsarbeten kompletterar investeringsåtgärderna för cykel för att uppnå målen i cykelplanen.

De åtgärder som är aktuella att utföras inom reinvesteringsprogrammet för cykel kommer listas i tertiärrapporterna under perioden.

Tabell 1 Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande 2021-2023

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykel, Skanstullsbron	0,7	0,9	0,0				Möjligheten att bredda cykel- och gångbanan på östra sidan utreds vidare.
Bromstensvägen	7,9	0,0	0,0	2015-05-21	2017-02-02		Ny gång- och cykelbana på Bromstensvägens norra sida, samt avsmalning av körbanan. Behovet av samordning med Stockholm Vatten och Avfall AB har förskjutit tidplanen. Etapp 1 mellan Gamla Bromstensvägen och Herdevägen färdigställd och slutbesiktigad i december 2018. Kontoret beräknar att tidigast 2020 påbörja genomförandet av etapp 2 mellan Herdevägen och Logvägen.
Vasagatan	22,4	6,6	0,0			2019-06-13	Vasagatan, Norra Bantorget, Östra Järnvägsgatan och Vasaplan får sammanhängande nya och breddade cykelbanor. Vasagatan rustas upp med breddade gångbanor, nya trädplanteringar och ny belysning. Dessutom görs en förbättrad cykelpassage vid Tegelbacken. Entreprenad pågår, och några delsträckor har öppnat för cykeltrafik. Reviderat genomförandebeslut fattat i trafiknämnden i juni 2019, och i kommunfullmäktige i september 2019. Genomförs 2018-2022. Prognosen avser andel cykel i projektet.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykelstråk, Gullmarsplan-Tegelbacken-Odenplan	0,3	0,0	0,0				I stadens budget 2015 gavs uppdraget att göra en översyn av ett sammanhängande cykelstråk på sträckan Gullmarsplan – Tegelbacken – Odenplan. En nulägesanalys och olycksinventering har gjorts, och ett antal individuella projekt har antingen skapats utifrån uppdraget eller kan beskrivas som en del av det strategiska stråket som översynen omfattar.
Cykel Hornstull	0,0	0,0	1,8				Cykelåtgärder i anslutning till den planerade renoveringen av Liljeholmsbron.
Cykeltunnel Fruängsbanan	16,6	0,0	0,0	2016-06-16	2017-06-15		En gång- och cykeltunnel planeras att byggas genom tunnelbanans banvall i höjd med Västertorps t-banestation, liksom en anslutande gång- och cykelbana. Under 2020 ska projektering och upphandling ske både för tunnel och anslutande vägar, och projektet planeras för genomförande under 2021. Förhandling pågår med Trafikförvaltningen (TF) om avstängningstider för tunnelbanetraffiken under projektets entreprenad, med målet att nå ett genomförandeavtal. En analys som visar på projektets samhällsekonomiska nytta är framtagen.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykel Bällstabro	0,3	0,0	0,0	2016-06-16			Enkelriktade cykelbanor i båda riktningarna över Bällstabro. Åtgärderna planeras och genomförs i samverkan med Sundbybergs stad. Reviderat inriktningsbeslut fattat 2019-11-14.
Kajbreddning Riddarholmskanalen	11,7	24,1	0,0				Arbetet med att utreda en cykelbro mellan Gamla Stan och Tegelbacken redovisades till trafiknämnden 2017-06-15. Utredningsbeslut fattades om att det fortsatta arbetet sker i två delar. En breddning av kajen utmed Riddarholmskanalen utreds med planerat inriktningsbeslut under 2020 och möjligt genomförande 2021-2022. Vidare utreds alternativet med pontonbro intill Centralbron väster om Strömsborg vidare, parallellt med alternativet med breddad cykelbana på Vasabron.
Cykel Nybroplan till Valhallavägen	1,0	0,7	0,0				Utredning av flera tänkbara cykelstråk mellan Valhallavägen och Stureplan/Nybroplan.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykel, Örbyleden	7,5	0,0	0,0	2016-06-16	2017-11-23		Ny cykelbana utmed norra sidan av Örbyleden mellan Lingvägen och Nynäsvägen. Projektet försenat på grund av samordning med ledningsdragande bolag, samt byte av entreprenadform från total- till utförande-entreprenad. Planerat färdigställande våren 2021. Samordning sker med fastighetskontorets projekt Bollplaner på Gubbängsfältet.
Cykel Hässelbystråket, Åkeshov-Brommaplan	1,2	0,0	0,0	2016-06-16	2018-02-01		En dubbelriktad cykelbana byggs längs Bergslagsvägen förbi Åkeshovs t-banestation och fram till Brommaplan. Vid Åkeshov anläggs en hastighetssäkrad passage vid cirkulationsplatsen. Den befintliga cykelparkeringen byggs ut med tvåvåningsställ och väderskydd. Delsträckan förbi t-banestationen öppnad, planerat färdigställande av hela sträckan hösten 2020.
Cykel TS korsning Badstrandsvägen-Essingeringen	1,3	0,0	0,0	2018-06-14	2019-04-25		Trafiksäkerhetsåtgärder i korsningen Badstrandsvägen-Essingeringen och en ny cykelkoppling på Essingeringen mellan Badstrandsvägen och påfarten till gc-bron mot Alvik. Genomförandebeslut fattat april 2019, med planerad byggstart våren 2020.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykel åtgärder Västberga Allé	1,3	1,3	0,0				En ny dubbelriktad cykelbana byggs längs Västberga Allé mellan bron över stambanan och Årstabergsvägen/ Södertäljevägen. Inriktningsbeslut fattat i februari 2020.
Cykel åtgärder Spånga Station	17,1	0,0	0,0	2018-02-01			Ny cykelbana längs västra sidan av Spånga Stationsväg och Bromstensvägen förbi Spånga station. Mellan Spånga Kyrkväg och Spångavägen görs åtgärder så att befintlig bredd på gc-banan kan nyttjas bättre. Planerad byggstart är i dagsläget 2021. Samordning behöver ske med Trafikförvaltningen vad gäller Spånga bussterminal, vilket eventuellt kan senarelägga genomförandet.
Cykel Sandåkravägen	1,6	0,6	0,0	2019-06-13			Ny dubbelriktad cykelbana längs Sandåkravägen i Sköndal längs pendlingsstråket mellan Sköndalsvägen och Maria Röhl's väg. Inriktningsbeslut fattat i juni 2019. Genomförandebeslut planeras våren 2020.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktningsbeslut	Datum Genomförandebeslut	Datum rev Genomförandebeslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykellösningar Mariebergsgatan och Igeldammsgatan	1,4	0,8	0,0	2019-06-13			Dubbelriktad cykelbana längs Igeldammsgatan, enkelriktad cykelbana på Mariebergsgatan söderut och framkomlighetsåtgärder i korsningen Mariebergsgatan-Drottningholmsvägen. Huvudstråk i cykelplanen som ger en bättre koppling mellan pendlingsstråken på Drottningholmsvägen och Kungsholms strand samt passage förbi Fridhemsplan. Inriktningsbeslut fattat i juni 2019. Genomförandebeslut under våren 2020.
Cykel, Engelbrektsgratan	0,9	0,0	0,0	2019-12-12			En ny dubbelriktad cykelbana byggs längs östra sidan av Engelbrektsgratan, som är utpekad som huvudstråk i Stockholm stads cykelplan. Sträckan saknar idag cykelbanor och cykling sker i blandtrafik. Inriktningsbeslut fattat december 2019.
Cykelstråk, Folkungatan-Slussen	1,3	0,0	0,0				Utredning av möjligheten att förbättra framkomligheten för cyklister i relationen mellan Folkungagatan och Slussen. Hänsyn tas till såväl cyklisters som gåendes framkomlighet och säkerhet. Konsekvenser för andra trafikslag och funktioner tydliggörs. Budgetuppdrag 2017.

Projekt för utredning, projektering och planerat genomförande	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykel Surbrunnsgatan	1,3	0,0	0,0	2020-02-20			Cykelfrämjande åtgärder föreslås på Surbrunnsgatan. Befintlig smal cykelbana på del av sträckan breddas, och genomgående gångbanor längs gatan ger tryggare cykling i blandtrafik. Inriktningsbeslut fattat februari 2020.
Cykel Södra Götgatan upprustning	1,0	0,5	0,2				Upprustning och ändring av Götgatans disposition med nya cykelbanor, bredare gångbanor och träd i samband med att Region Stockholms trafikförvaltning byter ut tunnelbanans tätskikt. Inriktningsbeslut fattat februari 2020. Arbetet beräknas kunna startas tidigast 2022. Cykelåtgärder utgör endast en del av projektet.
Utredning av kommande investeringar på cykelvägnätet	5,4	1,1	0,8				Tidiga utredningar i programskede av åtgärder för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet på pendlingsnätet.
Budgetpost för kommande projekt	132,8	204,0	100,0				Budget utfördelad på planerade projekt 2019.
Summa utredning, projektering och planerat genomförande	235,0	240,3	102,5				0

Kommentar till tabell 1

Inom vissa av cykelprojekten ingår av praktiska skäl även trafiksäkerhetsåtgärder och andra åtgärder som inte är enbart cykelåtgärder. I huvudsak vägs detta upp genom att cykelåtgärder genomförs inom andra gatu- eller framkomlighetsprojekt som inte redovisas här. I övrigt kan avräkning komma att ske efter särskild bedömning från fall till fall.

Tabell 2 Planerade reinvesteringsåtgärder 2021-2023

Reinvesteringar cykel	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Budget 71	20,0	20,0	10,0				Reinvesteringsåtgärder på cykelvägnätet.
Summa reinvesteringsåtgärder	20,0	20,0	10,0				

Tabell 3 Övriga åtgärder för framkomlighet 2021-2023

Övriga cykelåtgärder, framkomlighet	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Nybroplan, Gång- och cykelåtgärder	9,4	0,0	0,0				Cykelpassager och övergångsställen rätas ut och styrningen av trafiksignaler ses över. Ytorna i närheten av passager ses över i syfte att förenkla samspelet mellan gående och cyklande. Cykelbanan på norra sidan av Raoul Wallenbergs Torg breddas och flyttas något för att skapa bättre plats för gående och cyklande. Möjligheten att förtydliga gångstråket mellan Norrmalmstorg och Nybroplan genom Berzelii Park studeras. Planerat inriktningsbeslut våren 2020.
Sockenvägen vid Sockenplan och Älvkällevägen	0,1	0,0	0,0				Utredning av möjliga åtgärder för bättre och sammanhängande cykellösningar på sträckan. Utförande planeras till 2020-2021.
Mälarbanan, GC-vägar i Spånga	2,8	0,0	11,0				Mälarbanan sträckan Spånga-Barkarby. Kapacitetshöjande åtgärder på gång- och cykelvägnätet samt ny gång- och cykeltunnel enligt genomförandeavtal med Trafikverket. Reviderat genomförandebeslut fattat i mars 2019. Den nyanlagda gång- och cykelbanan väster om Spånga station periodvis öppnad för trafik.
Cykel, Störtloppsvägen	2,0	0,0	0,0				Utredning av ny dubbelriktad cykelbana längs Störtloppsvägen i samband med trafiksäkerhetsåtgärder vid Västertorpsskolan.

Övriga cykelåtgärder, framkomlighet	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut	Datum rev Genomförande- beslut	Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykel, Hinder på gång och cykelvägar hela staden	1,5	1,4	0,0				Under våren 2019 antogs nya riktlinjer för hinder på gång- och cykelvägar och under sommaren inventerades befintliga hinder på pendlings- och huvudcykelnätet. Under 2020 utvärderas behovet av de befintliga hindren på pendlings- och huvudcykelnätet för att avgöra om de ska tas bort eller ersättas. Om platsen bedöms ha ett behov av hinder är planen att de kommer projekteras om utifrån de nya riktlinjerna.
Cykel, punktåtgärder för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet på pendlingsstråk	1,6	0,0	0,0				Åtgärder för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet i korsningar på cykelpendlingsnätet.
Cykel, trafiksignaler - trimning hela staden 2020-2021	1,0	0,0	0,0				Smärre investeringsåtgärder och punktinsatser för cykelframkomlighet i stadens signalanläggningar, såsom exempelvis nya stolpar, nya detektorer, stolpflytt och trimning av cykelgröntider i signaler.
Cykel mindre punktåtgärder 2019	10,0	10,0	10,0				Åtgärder för ökad framkomlighet och trafiksäkerhet på cykelvägnätet.
Summa övriga cykelåtgärder	28,4	11,4	21,0				

Tabell 4 Projekt för parkering, vägvisning och övrig service 2021-2023

Övriga cykelåtgärder, parkering, vägvisning och övrig service	Netto	Netto	Netto	Datum Inriktning- beslut	Datum Genomförande- beslut		Beskrivning av projekt
	FP 2021	FP 2022	FP 2023				
Cykelparkering och cykelvägvisning	6,2	6,2	0,0				Fortsatt utbyggnad av cykelparkeringsplatser och utredning av utvecklad utmärkning längs vissa pendlingsstråk.
Summa övriga cykelåtgärder	6,2	6,2	0,0				